

Maurice Ntombeni, eks-ANC-militant Met VMO op kafee

Dinsdag 20 april organiseert Stichting De Nieuwe Wereld (SDNW) een 'anti-apartheidsavond' in Leuven onder de titel 'Voor een democratisch Zuid-Afrika'. Een van de drie sprekers op het kongres is Maurice Ntombeni van het Internationaal Verbond van Vrije Vakverenigingen (IVVV). Veto ging met hem praten over de vroegere en de huidige situatie in Zuid-Afrika en over zijn ervaringen in België.

"Zuid-Afrika is jarenlang verreweg het belangrijkste land geweest in de solidariteitsbeweging. En dat is logisch. Maar de kansen om de aandacht van het publiek vast te houden zullen de komende jaren aanzienlijk afnemen. Dus gaan wij daar ook minder geld aan geven, temeer omdat er meer landen in de wereld zijn", zo orakelde Piet van Harn van de Nederlandse Nationale Commissie voorlichting en bewustwording Ontwikkelingssamenwerking in het februari-nummer van vorig jaar van *Amandla*. Het duidt op een nogal enge visie op ontwikkelingsbeleid. Alsof de publieke opinie het werktein van solidariteitsbewegingen moet bepalen. Nochtans is er voor anti-apartheidsorganisaties nog heel wat werk aan de winkel.

Kaak

Maurice Ntombeni: «Ik vergelijk de inzet van de mensen die zich de situatie in Zuid-Afrika hebben aantrokken, graag met de situatie van een vroedvrouw. De vroedvrouw laat het kind geboren worden en daarna laat ze het zijn gang gaan. Maar als een kind geboren wordt, is het nog altijd hulpeloos en moet het verder begeleid worden. Zo is het ook met de Zuidafrikaanse situatie. De Westerse aktiegroepen laten Zuid-Afrika vallen en gaan op zoek naar andere probleemlanden, terwijl ze nog veel kunnen verwezenlijken voor Zuid-Afrika.»

Ntombeni is politiek vluchteling en woonde al sinds 1969 in België. Hij studeerde filosofie en geschiedenis in Wales. Daarna keerde hij terug naar België. Ntombeni: «Ik groeide op met racisme en apartheid. Toen ik in Europa kwam, werd ik in feite weer met het

racisme geconfronteerd, bijvoorbeeld als het erop aankwam om werk te zoeken in een fabriek. Ik ben met mijn vrouw een kafee begonnen omdat ik toch mijn brood moest verdienen.»

«Met de oliecrisis in 1974 werd het racisme in Europa nog groter en daar heb ik ook de negatieve gevolgen van ondervonden. Ik stond in mijn kafee *Jambo* — Jambo betekent in het Swahili 'welkom', 'goedendag' — en iemand begon tegen mijn kind te roepen: 'Hoo, wat een klein mooi gorilla-laatje'. Mijn kafee is dan in 1977-78 verschillende malen aangevallen door de Vlaamse Militanten Orde (VMO) en toen ben ik ermee opgehouden. De mensen durfden mijn kafee niet meer binnen omwille van de schrik voor het Vlaams Blok. Ik ben mij toen gaan afvragen "Hoe kan ik racisme bestrijden en tegelijkertijd de apartheid in Zuid-Afrika aan de kaak stellen?"».

«Ik ben dan met een groepje begonnen aan de 'Boycot Outspan aktie' (Outspan was een merk van sinaasappels uit Zuid-Afrika, *nvdv*). Het was meer een aktiegroep waarvoor wij iets tastbaars als symbool hadden uitgekozen om mensen hier bewust te maken van wat apartheid is.»

«Mijn bedoeling is eigenlijk nooit geweest politiek bedrijvig te zijn. Het enige wat ik in Europa wou komen doen, is af en toe de situatie in Zuid-Afrika uitleggen. Het ANC was wel goed op dreef gekomen, maar in Europa was er niet echt een felle bewustwording.»

Ntombeni is als dusdanig een van de medeoprichters van het Aktiekomitee Zuidelijk Afrika (AKZA) dat in de jaren zeventig en tachtig een vrij grote invloed begon uit te oefenen op de binnenlandse politiek. En hij is in feite een van de mensen die het Angola-komitee ertoe heeft aangezet hun aktieterrain uit te breiden tot heel Zuidelijk Afrika. Ntombeni is onder-tussen wel al 24 jaar in België, maar had als ANC-militant de situatie in Zuid-Afrika goed leren kennen. Via zijn familie en andere informanten probeert hij op de hoogte te blijven van de situatie.

Ntombeni: «Ik ben in opstand gekomen toen ik een jaar of twaalf was. Ik had mezelf gezworen dat ik nooit het leven zou ondergaan zoals mijn voorouders, mijn ouders of mijn generatie. Ik was gedegouteerd door het feit dat, als een blanke man — we noemden ze baas — een zwarte vrouw verkrachtte, hij drie maanden met uistelt kreeg, maar dat als een zwarte een blanke vrouw nog maar aanraakte hij tot 15 jaar gevangenisstraf kon krijgen.»

Toen Ntombeni 16 jaar was, begon hij met pamfletten uit te delen van het ANC en al gauw zou hij gekontakteerd worden door het 'Umkhonto we Sizwe' (Speer van de Natie, de gewapende vleugel van het ANC, *nvdv*). In 1963 hebben ze hem dan gevraagd of hij naar Tanzania wou gaan om zich te trainen als guerrillastrijder en dan terug te komen om te gaan vechten.

Ntombeni: «Ik heb dat gedaan maar ik ben niet meer terug naar Zuid-Afrika gegaan. Niet iedereen kon naar de frontlinie gaan, er waren nog andere dingen te doen. Zo moest de Zuidafrikaanse situatie uitgelegd worden aan de internationale gemeenschap.»
Veto: *Stond u dan negatief tegenover dat gewapend verzet?*

Ntombeni: «Een aantal van ons geloofden in feite niet zozeer in gewapend verzet. Het ondergronds verzet van het Pan-Afrikaans Kongres (een organisatie die geen ruimte laat voor kooperatie met blanken, *nvdv*) zei dat er een dag zou komen dat alle blanken vermoord zouden worden. Ik vroeg toen "Ook de babies?" en men antwoordde me kategoriek "ook de babies". Maar ik dacht eraan dat er ook blanke dokters waren die de zwarten hielpen en ik kon niet geloven dat alle blanken slecht waren. Ik had het er moeilijk mee dat ik een machinegeweer zou moeten nemen en alle blanken neermaaien. Daarom ben ik ook gaan studeren, om meer de achtergrond te kennen en dat aan de internationale gemeenschap te gaan uitleggen.»

Bantoe

Veto: *Hoe is de onderwijssituatie op dit moment in Zuid-Afrika?*

Ntombeni: «Op dit moment verschildt het eigenlijk niet zoveel van de *bantu-education*, het onderwijs voor zwarten van vroeger. Er zijn open scholen voor blanken en zwarten, maar daar moet men voorzichtig mee zijn. Open scholen zijn peperduur, de ouders moeten financieel sterk staan en de zwarten verdienen nog altijd minder. Bovendien liggen die scholen in blanke gebieden, zodat de zwarte studenten lange busreizen moeten doen, geld moeten hebben om eten te kopen en

vervolg op pag. 5

(foto Steven Van Garse)

Germaniaverkiezingen worden zelfs boeiend Royalistische kommunisten aan de macht

De Germaniaverkiezingen van 1993 zijn tegen de traditie in vrij bewogen verlopen. Gewoonlijk is er één serieuze ploeg die zich verkiesbaar stelt en vlotjes verkozen wordt. Pro forma wordt meestal ook een lolploeg opgericht, die nauwelijks campagne voert en nauwelijks stemmen haalt. Maar dit jaar presenteren zich vijf ploegen en ongewoon veel stemmers. Op de koop toe bleek een tweede stemronde nodig.

Wie op dinsdag 30 maart kwam stemmen bij Germania, werd geconfronteerd met een stemformulier dat vier lolploegen en één serieuze ploeg telde. De lolploegen hadden allemaal banden met het huidige presidium en waren opgericht om de anders nogal eentonige verkiezingsstrijd wat op te vrolijken.

Ploeg 'Strip' bestond volledig uit allerlei stripfiguren. De twee 'echte' mensen van de ploeg liepen enkele dagen rond in Daltonpakjes en hadden als voornaamste programmapunt de roof van de Germaniafinancien. Behalve met een mooi nonsensikaal programmabrochuurje, probeerde deze ploeg stemmen te rotsen met een tekenfilmfestival, daags voor de verkiezingen. Succes had ook het stripboekje bij de stembus, waar de hele dag lang strips konden gelezen worden.

Ploeg 'Johanarchie', die nogal vanzelfsprekend anarchistische Johanen bevatte, moest het vooral hebben van een absurd programmafolderje en een agressieve affichekampagne. Ook hun geschifte verschijning in de

aula's baarde opzien. Voortdurend 'Anarchie!' krijgend kwamen ze in bakledij de pauzes verstoren. 'La Elsterella', een gelegenheidsdrio van drie Elsen uit drie verschillende L&W-presidia, voerde geen campagne. Deze ploeg had als doel een vlotte samenwerking tussen de L&W-kringen: de drie kringen waar zij de verkiezingen hoorden te winnen, zouden tot betere relaties komen, als de Elsen overal de skepter zwaaiden.

De vierde lolploeg heette 'Paul Kevin & the Go-Go Girls'. Het ging hier om een charmezanger, die op de talrijke affiches in een triomfantelijke houding met een heuse harem rond hem heen gefotografeerd stond. Deze harem bleek hij bij nader inzien vooral uit het vrouwelijke deel van het huidige presidium te hebben gewonnen. In een schreeuwende outfit soundmixte hij in de aula's 'Zeg eens meisje' van zijn voornaamgenoot Severs, wat op luid geroep, geklap en gefluit werd onthaald. Het programma van deze ploeg was er vooral op gericht de carrière van Paul Kevin in een stroomversnelling te brengen.

'KGB' was de naam van de enige serieuze ploeg die zich verkiesbaar stelde. De afkorting stond voor 'Koninklijke GermanistenBond'. De ploeg bestond vooral uit nieuwe krachten. Dit is niet echt ongewoon bij Germania. Het grootste deel van het presidium komt namelijk elk jaar uit tweede kan. Het programma van 'KGB' teerde vooral op vaste waarden. De enige belangrijke vernieuwing was een aparte functie 'Internationale Relaties', gedragen door twee voormalige Erasmusstudenten. De kandidaten voor elke functie stelden zich tussen de kolleges voor in een kabarettachtige voorstelling. Opvallend was dat 'KGB', op dit toneeltje en enkele sobere affiches na, geen campagne voerde. Maar Germania is één van die kringen die van rustige campagnes een traditie gemaakt hebben.

De stemprocedure van Germania verschildt nogal wat van de kiessystemen van de meeste andere kringen. Hierin ligt de basis voor de tweede stemronde. Bij Germania worden zoals bij de Psychologische Kring alle functies namelijk apart verkozen. Dit belet dat onpopulaire mensen het roer in handen krijgen en dat de hele ploeg moet opruimen voor enkele minder geliefde kandidaten. Elke kandidaat moet 50% van de stemmen halen om verkozen te worden. Preses en vicepreses moeten tweederde van de stemmers achter zich krijgen omdat zij grote invloed hebben op het uitteke-

vervolg op pag. 2

BINNENIN

De paashaas kon er niet naast kijken. Op de akker van VRG waren er aan de linker kant groene lichtjes opgemerkt. Was het een gat in de ozonlaag of een noorderlicht misschien? Maar het is een feit een valk eet geen wARTeltes, groene lichtjes waarschijnlijki wel. Een verslag op pagina .....

Over de nieuwe karaoke-2 waren de klokken van Rome laaiend entoesiast Ze bim-banden 'Like a virgin' terug naar hun bewaarplaats in Rome. De klokken kunnen nog steeds niet zwingen op pagina .....

Eierdooier, eierkroket, eierbrood, ei-zo-na, eldofoor, eicocon. Toch maar liever chocolade eitjes. Proza en poëzie op pagina 4

adverentie

GROEP T

INGENIEURS MET VISIE

INDUSTRIËLE HOGESCHOOL LEUVEN

Campus Blauwput • Vuurkruislaan 4 • 3000 Leuven • Telefoon 016 230850 • Telefax 016 228343

Kontinuiteit bij kriminologen De Knoefen van het kleine broertje

Crimen, de kriminologische kring, raakt langzaam maar zeker uit de malaise waar ze een aantal jaar geleden in terecht gekomen was. Getuige daarvan is het regelmatig naar buiten treden van deze kleine kring — bijvoorbeeld met een geslaagde deelname aan het welsprekendheidstornooi — en de voorbije kringverkiezingen.

Een vijftal jaar geleden raakte de kringwerking van Crimen in een impasse. Onderlinge twisten deden het presidium uiteenvallen. Alleen de service van de kursdienst werd door een aantal moedigen verder gewaarborgd. Activiteiten voor de leden, laat staan naar buiten toe, waren er niet meer bij.

Het was Alexander van Liempt — zelf eerste kanter ten tijde van de teo- looggang van de presidiumwer- king — die tijdens het akademiejaar '91-'92 de kring nieuw leven inblies. Hij liep de verschillende jaren af op zoek naar entoesiaste mensen om de organisatie weer op te starten. Naar eigen zeggen "uit ergernis om de stomme manier waarop het toen was teloorgegaan" en ook "omdat de toenmalige hoofdrolspelers nu toch

allemaal afgestudeerd waren".

Het lukte hem vrij snel een om- vangrijke groep bijeen te krijgen. Dat hiervan slechts een kleine minderheid de eindmeet haalde en dat er regel- matig wel eens iets mank liep op orga- nisorisch vlak, kon de kracht van het vernieuwde elan niet breken. Eind maart vorig jaar konden er veer waar- dige presidiumverkiezingen ge- organiseerd worden; er waren zelfs twee ploegen.

Identiteit

Het nieuwe presidium ging verder op de ingeslagen weg en liet zelfs regelmatig buiten de muren van de kring van zich horen. Ook de onder- wijspromotie genoot opnieuw de

volle aandacht van deze ploeg. De studierichting bevindt zich namelijk in een zeer dubbelzinnige situatie. Enerzijds kampt zij met enorm lage slaagcijfers in de eerste kandidatuur, anderzijds staan de deuren naar de eerste licentie als aanvullende studie als het ware wagenwijd open.

Knoeft

Dit gegeven brengt trouwens een aantal organisatorische problemen met zich mee die een goede kring- werking niet altijd bevordert. "De eerste licentie bevat op dit moment een mengelmooie van studenten, die niet makkelijk voor een gezamenlijke activiteit gemotiveerd kunnen worden", aldus het huidige presidium. "Bovendien kenden wij een gelijk- aardig probleem reeds langer in de tweede kandidatuur, waar nogal wat enige kanners de overlevenden kom- men vervoegen. Dit maakt het voor de eerstejaars niet makkelijk om een eenduidig beeld te krijgen van hun 'aanciens' en om een antwoord te vin- den op hun vragen omtrent leerstof en dergelijke".

Toch werd er gepoogd de kring een identiteit te geven en haar wat af te helpen van de idee, die nog verkeer- delijk bij velen leeft, dat zij slechts een aanhangsel is van het Vlaams Rechts- genootschap (VRG). Het is daarbij trouwens opvallend dat het kleine broertje van de rechtsfaculteit toch opteerde om, in navolging van de

grote broer, heuse kringverkiezingen te houden, en dus niet kiest voor een systeem van opvulling van de lege mandaten, zoals dat bij sommige an- dere kleine kringen gebeurt.

Voorspelbaar

Traditioneel worden in de laatste week voor de paasvakantie kring- verkiezingen gehouden binnen de rechtsfaculteit. Het was dan ook voor Crimen het uur van de waarheid. Het aftredend presidium had er alles aan gedaan om de aanstelling van de op- volgers in optimale omstandigheden te laten verlopen. Het ganse jaar door werden mensen gemotiveerd om de fakkel over te nemen. Kandidaatploegen kregen zelfs een financieel steun- tie om hun kampagne rond te krijgen. Het is namelijk geen sinecure om voor een kleine kring — die zich dan nog hoofdzakelijk op de welzijnssektor

richt — sponsors te vinden.

Een ploeg diende zich vrij snel aan onder de naam 'De Knoefen'. Maar ondanks de geruchten kwam er geen tweede kandidaat opdagen, zelfs geen lolploeg. Dit maakte de verkie- zingsweek echter niet saai. Integen- deel, het mag een van de gezelligste weken van de voorbije werking ge- noemd worden. De nieuwe ploeg stel- de zichzelf voor op de tonen van Tina Turner's 'Simply the best', inclusief een travestieshow van de kandidaat preses. Er werden pannekoeken ver- koet, er was een optreden met gratis vaten en een verkiezingsdebat.

Belangrijke thema's op dit debat wa- ren: de onderwijsproblematiek, Veto, informatieverbreiding in de jaren en het efficiënt organiseren van een pre- sidiumwerking. Over dit laatste liet kandidaatpreses Kurt Suykerbyuk zich in een onbewaakt moment in tot grote hilariteit van de aanwezigen ontvallen dat "demokratie leuk en plezant is, maar je moet daarin ook niet overdriven".

De voorspelbare uitslag van de ver- kiezingen werd bekendgemaakt op donderdagavond tijdens de pop-poll. Van de vijftienzestig studenten die kwamen stemmen, gaven er zestig hun ja-woord aan de ploeg van de Knoefen, die daarmee ruim wonnen. Tien studenten stemden tegen en vijf slaagden erin om ongelukkig te stem- men. Dat uiteindelijk maar een derde van alle stemgerechtigden ook effek- tief zijn stem uitbracht, had waar- schijnlijk vooral te maken met het feit dat alleen de eerste kandidatuur les heeft op donderdag.

Barit Kaesemans

Kringverkiezingen bij Eeos Ploeg Dekeyzer wint Clotetombola

Ook Eeos, de kring van de studenten Japanologie, Sinologie, Slavistiek, Bijbelwetenschappen, Egyptologie, Assyriologie, Semi- tistiek en Islamkunde organiseerde de laatste week voor de paasvakantie kringverkiezingen. En nu u weer.

Zoals dat nogal eens de gewoonte is bij kringverkiezingen, won de enige serieuze ploeg, 'Tombola', zonder al te veel problemen de verkiezingen. De ambiance kwam van de lolploegen, in dit geval 'La Elsterella' en 'Cloots eens een ander'.

Serius

Ploeg Tombola, genoemd naar haar preses Tom Dekeyzer, haalde 85,8 procent van de stemmen. Deze overtuigende overwinning maakt hen meteen tot kring van studenten met de meest verscheiden interessesferen. De verschillende posten geraaktten behoorlijk opgevuld. Veel nieuws bleek de ploeg niet in petto te hebben: er wordt verder geborduurd op een aantal successen van de voorbije ja- ren, bijvoorbeeld de Eeos-poëzie-avond. Wel nieuw is de ontmoeting die belegd wordt met de kollega-studen- ten uit Gent en een SM-td.

Het drievrouwschap La Elsterella zorgde naar aanleiding van deze stem- busronde voor de nodige opschud- ding, nog voor de Eeosstudenten hun keuze konden maken. Deze lolploeg protesteerde tegen het feit dat zij niet op de stembiljetten voorkwam — er kon enkel voor of tegen de serieuze ploeg gestemd worden — en eiste nieuwe biljetten. Die kwamen er, nadat La Elsterella min of meer dreigde om als serieuze ploeg op te komen.

Ook met het verloop van de verkie- zingen was La Elsterella niet zo tevren- den. Zo mocht volgens hen Tom De- keyzer folders uitdelen tijdens de ver- kiezingen, terwijl zij hun affiches niet bij de kiestafel mochten ophangen. Ook het debat vonden ze een klucht, wegens te serieus en te weinig op- komst. La Elsterella behaalde uitein- delijk minder stemmen dan zij op- merkingen konden formuleren bij de gang van zaken. Zij strandden op 4,4 procent van de stemmen bij Eeos, bij Germania behaalden ze 4,1 procent.

Naar eigen zeggen was dat veel meer dan verwacht.

De tweede lolploeg 'Cloots eens een ander', genoemd naar de aanvoerder van de bende Wim Cloots, werd sa- mengesteld uit studenten en oud-stu- denten uit allerlei richtingen, ook van buiten de faculteit. Deze ploeg zal ook de verkiezingen bij Historia anime- ren. Een positief zelfbeeld is uiteraard een eerste voorwaarde om een be- hoorlijk aantal stemmen uit de brand te slepen, en daarom stelden de jon- gens van Cloots zelf dat ze alvast het best uitgewerkte programma hadden. Zo zouden, wanneer 'Cloots eens een ander' het voortouw zou nemen, alle lessen in de fak — waarmee de fak- bar van L&W bedoeld wordt — moeten doorgaan. De profren zouden lessen biertappen op kandidatuurnivo moeten geven. Voor de licenties wordt een cursus zelf bierbrouwen voorzien. Spijbelend wordt in dit onderwijskon- cept natuurlijk niet geduld.

Koud

Om het comfort te verzekeren zou boven de fakbar een zaal voor fulven moeten komen, kwestie van niet meer buitenshuis te moeten voor dit soort aangelegenheden. Aangezien de lo- kalen van L&W zelf dan niet meer gebruikt worden, zouden deze na ver- loop van tijd geannekeerd worden en als kafataria ingericht worden.

Omdat onderwijs niet belangrijk is, mag Veto volgens de Clootsploeg af- geschapt worden. Op Kringraad zou 'Cloots eens een ander' acht stemmen

CAFE PASTA
D'ADARIO

Ravenstraat 21-23, 3000 Leuven. Tel 016 29.01.26

eisen, volgens het aantal effectieve studierichtingen. Met deze puitsch van jewelste kan 'Cloots eens een ander' dan vervolgens Kringraad afschaffen. Dat dit programma de gemiddelde student bij Eeos niet koud laat, bewijst hun stemmenaan-: 9,8 procent.
Ria Vandermaesen

KGB

vervolg van pag. 1
nen van het beleid. Dit uiterst demo- cratische systeem blijkt nu dus wel behoorlijk onpraktisch te zijn. Er kwamen 221 germanisten stem- men, wat een overweldigend succes betekende. Bij alle functies haalde 'KGB' gemakkelijk tweederde van de stemmen. Maar preses en vice-preses haalden maar 57% van de stemmen. Er was dus een ploeg verkozen zonder hoofd. De lolploeg met het meeste succes bleek 'Paul Kevin' met voor alle functies tussen de 10 en 25%. 'Strip' en 'Johanarchie' kregen beide telkens tussen 4 en 11%, 'La Elsterella' moest tevreden zijn met 1 à 4%. Het verkie- zingsreglement van Germania schreef voor preses en vice-preses (geen twee- derde) een tweede ronde voor. Ook de functie Fakbar moest in de tweede ronde opgenomen worden wegens een procedurefout. Op een aantal stemformulieren stond deze functie namelijk niet apart vermeld. Vrijdag 2 april mochten de germanis- ten dus voor de tweede keer naar de stembus. Enkel de twee ploegen met de meeste stemmen moegen deelne- men aan de tweede ronde. 'Paul Ke- vin', de meest succesvolle lolploeg, had zich echter teruggetrokken. De 'KGB'-kandidaten kregen zo gemak- kelijk 80% van de 117 stemmen voor Fakbar en 88% voor preses en vice- preses achter zich. Met wat ekstra moeite is bij Germania de opvolging nu dus toch verzekerd.

INFOAVOND
VOOR
AFSTUDERENDEN

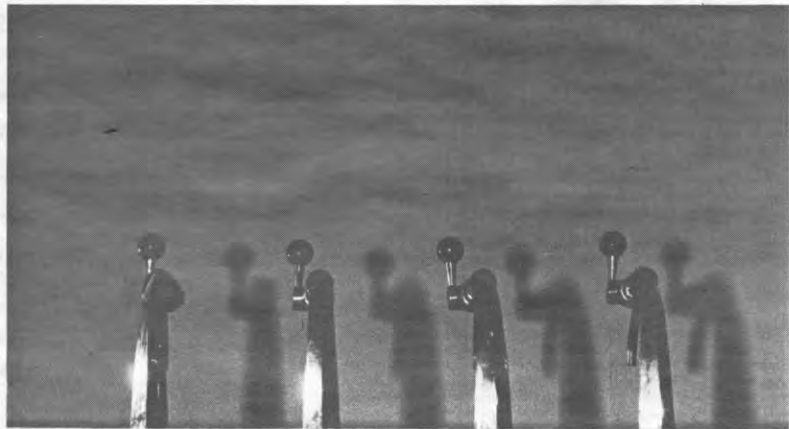
omtrent:

- werkstatuten
- kinderbijslag
- ziekteverzekering
- werk(loos)
- jobstudent
- fiscaliteit
- sociaal statuut verder studeren

Kleine Aula

St-Michielsstraat 6, Leuven
Dinsdag 27 april 1993
20.00 u

Organisatie: Coördinatie-commissie
Plaatsingshulp en Studentenvoorzieningen
KU Leuven

Als Cloots voor Eeos won, stonden de profren hier tijdens de kolleges.

(foto Archief)

Gert Meesters

Op kafee

vervolg van pag. 1

als ze thuis komen moeten ze in het huishouden helpen. Sommige rijke zwarten kunnen het zich permitteren hun zoon naar Lesotho, Swaziland en Botswana te sturen waar universele opvoedingen worden gegeven.»

«Maar daarmee is alles nog niet opgelost. Zo hebben we een eerste zwarte ingenieur gehad die in Engeland gestudeerd had. Hij ging terug naar Zuid-Afrika waar hij solliciteerde bij de chemie-reus ANCI. Men had hem een job aangeboden. Daarop is bij de blanke kollega's verzet gerezen. Ze konden niet begrijpen dat een zwarte op hun niveau werd gebracht, zelfs al was die intelligent genoeg. De ANCI was zo gegeneerd dat zij hem een andere job aangeboden hebben, niet in Zuid-Afrika vanwege de controverse, maar in Lesotho. De man heeft dat dan onder druk aanvaard, maar in Lesotho is hij zich gaan verzetten en zich gaan afvragen waarom dat nu allemaal zo moest gaan. Zuid-Afrika was immers zijn moederland. Hij heeft zich dan aangesloten bij het ANC en een paar maanden later is hij vermoord door de Afrikaanse Intelligence Service.»

Veto: Ondertussen blijft het wel zeer

merkwaardig dat de zwarten wel toendering zochten tot de boeren die Afrikaans spreken en niet zozeer tot de Engelsprekende liberalen.

Ntombeni: «De konfrontatie met de boeren gebeurde ondanks alle discriminatie altijd eerlijk, zij zeiden gewoon recht voor de raap hun mening. De Engelse liberalen daarentegen noemden wij 'ratten'. Als je weet hoe ratten 's nachts rondwaden dan begrijp je wat ik bedoel. Ze komen naar de voeten van iemand die buiten ligt. Ze knabbelen zachtjes aan een teen en blazen dan, dan knabbelen ze weer en blazen ze weer. De persoon die slaapt voelt daar niets van. Maar als men dan opstaat merkt men dat men geen teen meer heeft. Zo zijn ook de Engelse liberalen. Ze paaien maar wat met mooie woorden zonder fundamenteel dingen te willen veranderen.»

Veto: Er zijn nu democratische verkiezingen gepland voor april 1994, is het niet een beetje een illusie dat alles dan opgelost zal zijn? Socio-ekonomische drempels zullen toch nog grotendeels bestaan.

Ntombeni: «Volgens een bepaalde revolutietheorie komt er na een revolutie, of die nu vreedzaam of gewelddadig verloopt, steeds chaos. Die chaos maken we nu op dit moment mee. Maar het gaat inderdaad een zware karwei worden voor de democratische regering. Door de boykots die opgelegd zijn door de internationale ge-

meenschap hebben enorm veel multi-nationals Zuid-Afrika verlaten. Die gaan terug moeten aangetrokken worden, omdat er kapitaal nodig is om ondermeer een educational system op te bouwen, iets wat zeer belangrijk is. Nu staan die bedrijven niet te popelen om terug te keren door de huidige situatie. Daarnaast gaat men de zwarte ook moeten leren zich inwoners te voelen van een vrij Zuid-Afrika.»

Stom

Veto: Ondertussen behoort Zuid-Afrika wel tot de meest geïndustrialiseerde landen van Afrika en heeft ze als dusdanig ook een voordeel op andere Afrikaanse landen.

Ntombeni: «Het mag gezegd worden. Wij, Zuidafrikanen hebben in zekere zin veel geluk gehad dat wij als laatste bevrijd zijn van het kolonialisme. Bovendien kunnen wij ook heel wat leren uit toestanden die in andere Afrikaanse landen na de bevrijding gebeurd zijn. Zuid-Afrika heeft veel mogelijkheden en kan dan een motor worden voor heel het Afrikaanse continent. De Britten hadden ooit het idee om Zuid-Afrika te koloniseren tot dat wat het nu is, met als bedoeling heel Afrika te controleren. De ironie is dat dat nu inderdaad gaat gebeuren, maar dan in een positieve zin, namelijk met een non-rationale regering en als doel de rest van Afrika te helpen.»

«Konkreet zal men kunnen werk maken van een krachtig Zuidelijk Afrikaans ekonomisch verbond zodat Angola, Mozambique en Namibië zich-

zelf zullen kunnen ontwikkelen. We zullen niet hoeven te bedelen zoals Somalië en Soedan dat moeten doen.»

Veto: Moeten de sankties tegen Zuid-Afrika dan wegvallen?

Ntombeni: «Zuid-Afrika heeft kapitaal nodig, daarom dat een aantal sankties opgeheven moeten worden. Een aantal, zoals die op olie die Zuid-Afrika broodnodig heeft, moeten nog behouden blijven als drukkingsmiddel. De sankties als wapen zijn uitgeteld. De situatie zal zodanig bespogd worden, onder andere door de moord op Chris Hani, dat vrije verkiezingen niet ver meer af zijn. Voor de man op de straat lijkt het erop dat het toch maar traag vooruitgaat, maar achter de schermen gebeurt heel wat.»

Veto: Hebben die sankties nu uiteindelijk veel uitgemaakt, of zijn de veranderingen door intern verzet gekomen?

Ntombeni: «Het is in feite een dubbel zwaard geweest. Uiteraard is de interne oppositie heel belangrijk geweest in het demokratiseringsproces. Maar hoe meer sankties er opgelegd werden, hoe meer de ekonomie ontwricht was, hoe minder kapitaal men kon krijgen uit het buitenland en hoe meer blanken er werkloos werden. Want — dat moet men niet vergeten — voor de eerste keer werden nu ook de blanken gekonfronteerd met armoede. Ze wisten niet wat werkloosheid was. Voor de eerste keer kwamen er ook blanken in de gaarkuikens met hun kommetje staan.»

«Ik ben verleden jaar voor het eerst in 24 jaar in Zuid-Afrika geweest en alles is nu zo veranderd. De boykot op internationale sportbeoefening is ondertussen opgeheven. En mij zijn stomme verbazing zat heel mijn familie naar de televisie te kijken naar uitsluitend blanke rugby-spelers en ze waren nog aan het applaudiseren ook.»

Kris Jacobs

Steven Van Garse
In samenwerking met een aantal andere verenigingen organiseert SDNW in het Auditorium Vesalius dinsdag om 20.00 u een 'Anti-Apartheidsavond' met als sprekers Sisa Ngombane, Maurice Ntombeni en Geert Szymaev (SDNW).

Maar als men dan opstaat merkt men dat men geen teen meer heeft.

Zero

Frans — Het Stuc rekent deze week op de tweetaligheid van zijn publiek. Voor de teaterprogramma's wordt meer en meer over de grenzen gekeken. Bij onze zuiderburen viste men het 'Théâtre de l'Arpenteur' op, dat momenteel furore maakt met de originele produktie 'Température Extérieure O degrés'. Heel de week worden de toeschouwers — in beperkte aantallen — opgehaald met een bus die hen leidt naar een 'onbekende bestemming'. In een verlaten herenhuis ontvouwt zich de plot, die kruipend door heden en verleden, door de verschillende ruimtes en geuren van het huis.

Over de inhoud kunnen we kort zijn. In hun persmap stellen de teatermakers uitdrukkelijk 'il est important que le contenu et le lieu du spectacle ne soient pas révélés'. Hun wil geschiedde. Voor wie er bij wil zijn: het is absoluut noodzakelijk om de tickets vooraf op het onthaal te kopen. De vertekuren vindt u in de agenda. (kdp)

(foto Steven Van Garse)

Vrijen — Vorige week is men begonnen aan de 'heraanleg' van het Leuvense Sint-Donatuspark tussen de Tiensestraat en de Naamsestraat. Bedoeling is om in een tweetal maanden tijd het park terug het oorspronkelijke negentiende-eeuwse romantische beeld te geven. Het grasveld, dat in het lage deel helemaal stukgelopen is, wordt opnieuw aangelegd. Verder zal men voorzien in de aanplanting van lindes voor de kiosk, de aanleg van een speelplek, de vernieuwing van de sanitaire voorziening en de aanvoer van dolomietgrind op de wandelpaden. Om het grasveld te beschermen, heeft men ook besloten in de toekomst een aantal toegangspoorten te sluiten. Ter compensatie zou dan, in overleg met de KU Leuven, een traject tussen de kiosk en de Naamsestraat worden aangelegd. Tenslotte zouden ook de torenresten worden gerestaureerd.

Er is al enige reactie gekomen op het initiatief. Het mag dan al waar zijn dat 20 van de 26 lindebomen in de dreef serieus ziek zijn, die ziekte is in feite vooral veroorzaakt door "ondeskundig snoeien". Het stadsbestuur heeft wel het oorspronkelijk plan om alles te asfalteren laten varen. In de plaats zal er nu dolomietgrind worden gelegd.

Ook voor de studenten die zo graag in den blok komen genieten van het park en voor de vriende koppeltjes, zal de sluiting een streep door de rekening betekenen. Zij zullen hun gading elders moeten vinden. (mv/svg)

10% KORTING*
bij aankoop van CD'S,
op vertoon van uw
studentenkaart.

*Niet cumuleerbaar met andere kortingen

Bij **New SUPER CLUB** Leuven

Bondgenotenlaan, 145-149 - Diestsestraat, 186-190

NEW SUPER CLUB ... EN NERGENS ANDERS!

CD'S EN MUZIEKCASSETTES

VIDEO: VERKOOP EN VERHUUR - VIDEOGAMES - FOTOSERVICE - CD-I - PHOTO CD.

Thesiswerk... meer dan hersenwerk

acco kopieert uw thesis,
als gedrukt,
snel én afgewerkt
tot in de puntjes.

In acco-kopiedienst kun je
kiezen uit 6 inbindsystemen.

Voor een thesis is evenwel
de kaft die volledig rond
de rug gaat (integraalband),
de meest stijlvolle inbindvorm.

Wil je je werk in de juiste vorm,
loop dan maar even langs, wij
geven je graag meer informatie,
daar zijn we nu eenmaal een
studentencoöperatief voor.

acco - kopiedienst

een passie voor kwaliteit

advertentie

tiensestraat 154 Leuven tel. 016-29 11 00 fax. 016-20 73 89

Leuven bij nacht: karaoke

Aziatische romantiek op laserdisk

Een jaar geleden zouden nog velen het voorhoofd gefronst hebben, maar vandaag heeft bijna iedereen er wel eens van gehoord: karaoke of het nieuwe fenomeen in de amusementssector. Na de auto's en de elektronische apparaten een nieuw Japans invoerproduct met evenveel succes, zo lijkt het.

Karaoke is in oorsprong een Japans verhaal. Het werd in het begin van de jaren '90 in Europa geïntroduceerd. Het succes en het entoesiasme dat hierna gepaard ging, zorgde er al snel voor dat de karaokebars als paddestoelen uit de grond schoten. Ook Vlaanderen bleef niet achterwege. Entoesiastelingen kunnen aan karaoke doen in verschillende grote en zelfs minder grote steden.

In Leuven kan dit in drie *volwaardige* karaokebars, namelijk Romance (Kraakenstraat), The Kiss (Munstraat) en Beethoven (Pensstraat). Verder kan men ook elke dinsdag terecht in de Timanog.

Het principe werkt als volgt: op elke tafel ligt een liedjesboek, waaruit vrij een liedje kan gekozen worden en er liggen blaadjes waarop het gekozen liedje en natuurlijk de naam van de aspirant zanger moet ingevuld worden. Wanneer het geëerde moment aangebroken is, roept de *Karaoke Jockey* (KJ) de kandidaat naar voren om op het podium een nummer ten beste te geven. Dit kan alleen of met een paar vrienden.

Vals zingen mag maar moet uiteraard niet. Wie zijn of haar reputatie als zanger niet volledig wil bederven, kan rekenen op een aantal technische hulpmiddelen die eigen zijn aan karaoke. De KJ kan bijvoorbeeld de toonhoogte van het liedje regelen zodat de zanger in kwestie minder moei-

te heeft om de hoge noten er uit te persen.

Verder staat op het podium een monitor waarop, naast de videoklip, ook de tekst van het liedje verschijnt. En wat meer is, deze tekst verkleurt synchroon met het ritme van het lied. Uit de maat zingen kan dus normaal niet. Vaste waarden in het karaokecircuit zijn: Frank Sinatra, Madonna, het nummerje 'Mandy' van Barry Manilow en alle mogelijke Nederlandstalige liedjes. Franstalige nummers blijken absoluut niet in trek te zijn.

Leerlingen

Hoe men ook gezongen heeft, applaus is er bijna altijd en de sfeer in een karaokebar wordt in grote mate bepaald door de *samenhang* die er tussen het publiek heerst. Onbekenden die er met elkaar een duetje zingen is er niet bepaald een vreemd schijnsel. Wel even oppassen in het Leuvense: in de Munstraat kan pas vanaf 23.00 u aan Karaoke gedaan worden en in de Kraakenstraat moet op donderdag- en zaterdagavond een toegangsprijs van honderd frank betaald worden (een consumptie inbegrepen).

Zoals reeds vermeld, maakte karaoke in Europa zijn opmars vanaf de jaren '90. In Japan, het land van oorsprong, slaapt karaoke een veel lan-

gere traditie achter zich aan. Ontstaan in de jaren '70, groeide karaoke uit tot een concept dat het leven van vele Aziaten in grote mate beheerst. De term is een samentrekking van het Japanse 'kara' en de afgekorte versie van het Engelse 'orchestra'. Letterlijk vertaald, levert dit 'leeg orkest' op, en dit is ook precies wat karaoke is: zingen met een instrumentale begeleiding.

Net zoals de commerciële markt van karaoke, evolueerde ook de technologische ontwikkeling van de karaoke-apparatuur in een enorm tempo. Oorspronkelijk las men de tekst van het liedje gewoon af van een blad papier. Met de ontwikkeling van de laserdisk-technologie kan men de tekst volgen op een monitor en heeft het luisterend publiek ook een videoklip om naar te kijken.

Deze videoklip blijkt bij de karaokebezoekers af en toe wat discussie los te weken. Er zijn heel wat clips uit Aziatische landen. De meeste liedjes zijn echter vergezeld van verschrikkelijk romantische — noem het slijmerige — beelden. De Europese bezoekers blijken de originele clips meer te kunnen appreciëren. Voor een laserdisk-plaat (met originele clip) betaalt men hier echter al gauw rond de 7.000 frank. Vandaar dus de goedkopere Aziatische romantiek.

De karaoke-verschillen, tussen Japan en Europa zijn ook op andere vlakken enorm. Waar Europa het fenomeen voornamelijk heeft geïntegreerd in het uitgaansleven, zien we dat in Japan karaoke ook een belangrijke plaats heeft ingenomen in het alledaagse leven en in de zakenwereld. In Japanse bedrijven begint men de dag traditioneel met een vergadering, waarop de belangrijkste activiteiten van die dag worden besproken. Om deze vergaderingen minder saai te maken, werd in verschillende ondernemingen karaoke ingevoerd zodat men afwisselend kan zingen en vergaderen. Bovendien speelt een groot deel van het Japanse zakenleven zich af in bars en pubs. Karaoke helpt in die zin de zakenrelaties te bevorderen.

In het alledaagse leven zijn het vooral huisvrouwen van 40 tot 50 jaar die in karaoke een nieuw tijdverdrijf ontdekt hebben. Karaokekransjes en bijeenkomsten kennen veel succes in Japan. Vermits competitiviteit nu eenmaal een belangrijk deel uitmaakt van de Japanse samenleving werden zelfs karaoke-zangscholen opgericht waar men letterlijk leert hoe men de stem het best gebruikt. Ook hier zijn

EEN KARAOKEKRANSJE VAN BEJAARDE VROUWEN...

KARAOKE IN HET ZIEKENHUIS...

het huisvrouwen die de grootste groep van de 'leerlingen' vormen.

Volgens een Antwerps karaoke-uitbater, die ter plaatse een bezoek bracht, zijn er in Japan zelfs een soort veredelde telefoonhokjes langs de straat of in luna-parken te vinden. Mensen die zich niet meer kunnen bedwingen, kunnen dus een muntje in de karaoke-automat smijten en ter plekke in gezang losbarsten.

Apparatuur

In Europa neemt karaoke voorlopig niet zulke vormen aan. Toch zien we dat ook hier de commerciële markt zich voor het fenomeen begint te interesseren. In Nederland bijvoorbeeld heeft men het tv-programma 'Karaoke tv', gepresenteerd door Sjoukje Smit. Zij trekt er met haar 'karaokeploeg' op uit en laat onderweg voorbereide mensen zingen. Er wordt

een onderscheid gemaakt tussen Nederlandstalige en Engelstalige liedjes, en voor elk van deze categorieën wordt aan de kijkers thuis gevraagd hun voorkeur op te sturen. De prijs is, heel toepasselijk, een karaoke-tv-d.

Ook in Vlaanderen zijn er een aantal toepassingen van karaoke terug te vinden. Voor diegenen die niet goed durven zingen in een kafee, bestaat er de 'spacetech'. Met deze apparatuur kan men thuis aan karaoke doen. Verder verschijnen ook in de speelgoedbranche karaoke-apparatuur, waarmee kinderen op een eenvoudige manier aan karaoke kunnen doen.

De karaokemarkt is met andere woorden in volle expansie en het ziet er naar uit dat dit nog wel een tijdje zal duren. Of karaoke enkel een rage is of echt een blijvende amusementsvorm, zal de toekomst uitwijzen.

Lies Gommers

Vlaanderens karaoke-gedrag

Uit een recent onderzoek naar het 'karaoke-gedrag' bij de Vlamingen, bleek dat deze kriebel vooral jongeren tussen de 18 en 23 jaar aanspreekt. De Vlaamse huisvrouwen blijven vooralsnog gespaard. Bij de jonge zangers blijken evenveel meisjes als jongens te zijn. Het gaat daarbij vaak om mensen uit de lagere socio-economische klassen. Bovendien zijn het vooral werkende jongeren die zich voor de mikro durven gooien. De studenten die hun vokale capaciteiten aan het grote publiek kond willen maken, blijken vooral uit het Technisch Sekundair Onderwijs, het Hoger Onderwijs van het Korte Type of van de Universiteit te komen.

De grote meerderheid van de ondervraagde karaoke-gangers blijkt niet enkel toe te kijken, maar ook effectief te zingen. De redenen hiervoor durven nogal eens te verschillen. De voornaamste drijfveer blijkt amusement te zijn. Op de tweede plaats is er de kick. Een behoorlijke groep blijkt professionele idealen te koesteren. Opmerkelijk is dat op de zesde plaats 'alkohol' komt. Zeg maar zingen onder invloed.

Een deel van het karaoke-publiek blijkt nogal honkvast te zijn. Dit betekent dat zij minstens één maal per week komen zingen. Het blijkt dus inderdaad het vast publiek te zijn dat veel zingt. De eerder okkasionale karaoke-bezoeker zingt veel minder. (lg/rv)

ERASMUS HOGESCHOOL

Europa wenkt ...

In het kader van de toenemende Europese integratie heeft de openbare sector een stijgende behoefte aan managers met Europese vorming en ervaring.

Om daarin te voorzien organiseert de Erasmushogeschool, in samenwerking en

uitwisseling met andere Europese hogescholen,

een éénjarige *post-graduate* opleiding in

EUROPEAN MASTER'S IN PUBLIC ADMINISTRATION

Voor inlichtingen en inschrijvingen voor academisch jaar 1993-1994:

Erasmushogeschool • E-MPA Trierstraat 84 bus 11, 1040 Brussel

Werrtrek
Sportraad Studenten KU Leuven vzw is één van de geledingen van Loko (Leuvense overkoepelende kringorganisatie). Sportraad is dan ook samengesteld uit vertegenwoordigers van die Leuvense kringen, ped's en hogescholen, aangevuld met medewerkers. Het belangrijkste doel van Sportraad is het promoten van sport onder de Leuvense studenten. Zo organiseert de raad jaarlijks een aantal massaklassiekers zoals de 24-urenloop, de Studentenmaraton, de Gasthuisbergtroufee en Sport zonder Grenzen. Daarnaast ondersteunt hij de sportwerking binnen de kringen, verdedigt hij de belangen van de studenten aangaande sport en verzorgt hij de uitleendienst.

Sportraad zoekt voor de ondersteuning van haar werking gedurende het academiejaar 1993-1994 twee *halfzijdse medewerkers*. Zij zullen werken onder een bedieningscontract van één jaar en dit vanaf 1 augustus.

Taken:

1. Algemene sekretariaatswerken: briefwisseling, verslagen, jaarverslag, sponsordossiers, enzovoort
2. Dossiers van de klassiekers bijhouden
3. Permanente op het sekretariaat
4. Bindschakel vormen tussen Sportraadmedewerkers en de informatiedoorstroming verzorgen
5. Bijwonen van de wettelijke Algemene Vergaderingen
6. Uitleendienst verzorgen
7. Boekhouding (eventueel naargelang de nood)
8. Mede de coördinatie van de klassiekers uitvoeren (idem)

Profiel:

1. Dynamisch, creatief, eigen ideeën durven uitwerken
2. Flexibel (o.a. kwa werken)
3. Kontaktaardig
4. Zin voor organisatie
5. Probleemoplossend vermogen
6. Talenkennis

Bijkomende voorwaarden:

7. Beschikken over een wagen
8. Enige ervaring met computers (tekstverwerking)
9. Bij voorkeur enige kennis en vertrouwen in de aard, filosofie en werking van Sportraad als deel van Loko

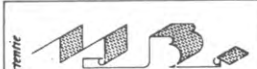
Deze medewerkers staan onder de controle van de Algemene Vergadering of diens afgevaardigden, met name de voorzitter en de ondervoorzitter.

Ben je geïnteresseerd, stuur dan een sollicitatiebrief met korte motivatie en cevee voor vrijdag 30 april, 17.00 u, naar het Sportraadsektariaat ter attentie van Hans De Sterck. De verkiezing zelf gebeurt op de AV van woensdag 5 mei om 20.00 uur boven de Spuyte (kantine universitair sportcentrum), Tervuursevest 101, Heverlee. Op die verkiezingsvergadering moet je dan ook aanwezig zijn. Kandidaturen worden vertrouwelijk behandeld.

Voor meer inlichtingen: Sportraad, Hans De Sterck, Tervuursevest 101, 3001 Heverlee, tel.016/206203.

Zoekertjes

- Met de auto naar Heuveland of Ieper? Dringend contact opnemen met Peter Dequidit, Vaartstr. 131, tel. 23.72.08. Elke twee weken mogelijkheid tot meerijden.
- Armand Pien haat snorren
- Afdrukken op Postscript laserprinter van uw diskette: alle tekstverwerking, lay-out van documenten en tesis; inlezen van gedrukte tekst naar tekstverwerker via scanner. Abax, Gezellelaan 17, Heverlee (nabij Parkpoort). Tel. 20.73.61 - ook na kantooruren.
- Iteco, Vormingscentrum voor ontwikkelingsgesamenwerking en interculturele training is op zoek naar een nieuwe (waarschijnlijk laatste) gewetensbezwaaarde vanaf 1 okt. 1993. Zijn taak kan zowel vormingswerk, documentatiewerk als administratief werk omvatten. Voor verdere inlichtingen zich wenden tot Iteco, Vlasfabriekstr. 11, 1060 Brussel.
- Dit zoekertje geeft recht op een handtekening van een willekeurige club lid. Slechts één bon per persoon.
- Gorik Lindemans (kunstenaar, ithaka '93) zoekt voor een installatie oude kursussen, handboeken en nota's (al dan niet in oorspronkelijke map), liefst van filosofie of L&W - anderen ook welkom. Geen betaling. Dumpen bij Peter Jacobs, 3e verd. Stuc.

afkennende
TEKSTVERWERKING
 Telefoon 016/26.06.58
 Fax-Modem 016/25.17.60

- Ruime, gemeubelde kamer te huur vanaf mei. 5500 fr. per maand alles inbegrepen. Bellen bij Ann B. na 18u. St-Maartenstr. 69 of thuis 013/77.42.36
- Sleutelbeen is het sleutelwoord voor wie graag iets zinnigs leest in deze Marie-Flaire-tijden. Praktisch: Sleutelbeen, trimestriestijl pseudo-literair tijdschrift, 200 fr. per jg. Contactkeer Sofie Van Gestel, Rijschoolstr. 17
- Wendy, men zegt dat wij ge/des/ii/lu/sio/needr zijn. Hoe is het mogelijk? Het kaarsvetmanetje.
- Isabelle, wilt ge nog altijd weten wat er op die kassette stond? Vraag het eens aan Serge G. en niet kunt thuishouden? Ik
- Bruno, is het waar dat ge uw handen niet kunt thuishouden? Ik heb nl. klachten over u gehoord. Braaf zijn, hoor! De groeten aan Serge G.
- Bruno zoekt geïnteresseerden om een privé-militie tegen het N.S.V. op te richten. Contact opnemen via deze rubriek.
- Wie wil er pennen met Irena Hestmanková, Olbrachtova 4, Havířov-Mesto, CS-73601, Tsjechie?
- Het lot van je Pingsdorfschertje: mjam, eet, eet, smul, smek. P. van het frietkot.
- En wordt ge daar gelukkig van?
- Op 13 april om 14.00u. in Brussel: herboren ik - lieve jig. Wat zal dat geven? Vonken als ge 't mij vraagt.

- Hier in Leuven hebben wij alleszins niets gemerkt.
- Gevonden: blauw adresboekje in telefooncel op Hooverplein (woe 7/4), waarschijnlijk van iem. uit Limburg. Af te halen Brabanconstr. 5.
- Historianen: de Histmobiel komt ook bij u langs!
- 'k ga 't zeggen, Walter. Club med.
- Bericht aan het eerlijke meisje dat zo lief was om op 1 apr. mijn portefeuille terug te geven. Kleine beloning wordt u aangeboden in de L&W fak op ma 26/4 rond 22.30u.. De lesstoorder.

JO MEUWISSEN
 bvba

Alle verhuur video-, klank- en lichtmateriaal voor seminaries, evenementen, optredens, fuien en TD's

NIEUW : LCD - VIDEOPROJECTOREN

tel. 016/201.301

- Histmobiel: passie voor perfectie.
- De veiligheid van de Histmobiel is toegenomen, dankzij een nog stijver koetswerk, verstevigingsbalken in de deuren en een schokabsorberend stuurwiel.
- Alle burgies, opgelad, de paaseksamen zijn voorbad, nu is 't tijd voor club mad.
- Te huur: grote, gemeubelde kamer (voor jongens), rustig gelegen tussen Tiense- en Parkpoort. Onmiddellijk vrij, 7500fr. per m. Inlichtingen: 20.49.33 (Ingrid) tss. 18.30u. en 21.00u.
- Bij Histmobiel is perfectie echt geen ijdel woord. Het is een passie. Waarom zou het ook uw passie niet worden?
- Armand Pien, de feniks, is herzezen. Weersverwachtingen: Kris zal woensdag beneVELD zijn.
- Het Universele Duistere Patasyndroom vindt IQ een aanduiding voor Indiase Quarantaine: LE6.
- Verloren rond 22 maart: hangertje met 2 vissen, grote emotionele waarde. Graag terugbezorgen a.u.b. tegen beloning. Tel 02/720.16.09
- Geert en Sofie, jullie hebben het zoekertje vorige week toch wel gelezen hè? De babbel-trien.
- Snorren aat Harmant (niet)Pient(er).
- Sofie, ik hoop dat de bewoners van het 'moederland' ook mogen deelnemen, want ik moet eerlijk toegeven dat je een zeer goede kans maakt om te winnen. Een S.S.C.H.'ster. PS: 'Koloniseren' is het juiste woord.
- Maar ja, m'n ventje, ik zie jou nog steeds het liefst van al. Koesje.
- Leiding gezocht in gehandicapten-skouts Antwerpen linkeroever, vanaf sept., om de 3 weken. Info: Marc, 03/231.27.15; Monika, 03/253.03.43
- Snorsmurfen kunnen smurven zonder smurfentrekker. Of is het kurkensuslurf? Armand Pien.
- Pasoeep. Armand Pien, de snor lacht nog altijd... En het blijft nog een eindje zo. Zeker weten.
- Ria, Elke en Fabienne zoeken playgirls voor hun werk!

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

Horizontaal — 1 Beschrijving van de schepping 2 Pers. vnw. — Taille 3 Zoogmoeder — Zet wijd open 4 Uitroep van ontgoocheling — Gelofte — Pers. vnw. 5 Vrucht — Horecafer 6 Afstand — Engelse voornaam 7 Bergplaats — Bijbelse vrouw — Bijbelse vrouw 8 Er uitzien — Voorzetsel 9 Voorzetsel — Voorzetsel 10 Menselijke klankkreatie.

Vertikaal — 1 Onnadenkend 2 Bijbelse vrouw — Deel van de bijbel 3 Zangnoot — Lichaamsdeel — Kunstwerk 4 Scherp werktuig — Antwerpse gemeente 5 Zwarte stof — Eis 6 Gesleten, doorschermerende plek in kledingstukken — Vaatwerk 7 In Arabisch schrift geschreven Hindoestan — Buiten zichzelf 8 Keuring — Lichaamsdeel — Chinese lengtemaat 9 Bestaat — De groetheid bepalen 10 Middelpunt van een ernstige ontsteking.

Door Filip De Keukeleere

KAFEETEORIEEN

Apple Education Centre

COMED LEUVEN

Classic II 4/40 + Stylewriter II

47.500,- fr. incl. BTW
 (aanbod geldig zolang de voorraad strekt)

H. Hooverplein 24, B - 3000 Leuven
 Tel. 016/29.21.50, Fax. 016/29.31.50

MAANDAG

- 19.00 u TEATER 'Température extérieure O' van Théâtre de l'Arpenteur, vertrek met bus vanuit Stuc, toeg. 250/350 (tickets vooraf kopen op onthaal), org. Stuc.
- 20.30 u LEZING Drie uur durende combinatie van sprekers, video, film en deejay over beeldcultuur, in Stuc, toeg. 100/150, org. Stuc.
- 22.30 u TEATER 'Température extérieure O' van Théâtre de l'Arpenteur, vertrek met bus vanuit Stuc, toeg. 250/350 (tickets vooraf kopen op onthaal), org. Vanuc.

DINSDAG

- 14.00 u BIJENKOMST Voorbereiding fietsactie, Parijsstraat 82.
- 19.00 u TEATER 'Température extérieure O' van Théâtre de l'Arpenteur, vertrek met bus vanuit Stuc, toeg. 250/350 (tickets vooraf kopen op onthaal), org. Stuc.
- 20.00 u TONEEL 'Siberie' door het Raamtheater, in Stadsschouwburg, org. cc Romaanse Poort.
- 22.30 u TEATER 'Température extérieure O' van Théâtre de l'Arpenteur, vertrek met bus vanuit Stuc, toeg. 250/350 (tickets vooraf kopen op onthaal), org. Stuc.

WOENSDAG

- 20.00 u FILM 'Jane Eyre (part 1)' naar de roman van Charlotte Bronte, in MSI 00.28, toeg. gratis, org. Afdeling Engelse Literatuur, Fakulteit Letteren en Wijsbegeerte.
- 22.30 u TEATER 'Température extérieure O' van Théâtre de l'Arpenteur, vertrek met bus vanuit Stuc, toeg. 250/350 (tickets vooraf kopen op onthaal), org. Stuc.

VRIJDAG

- 11.00 u LEZING Tema: persoonlijkheid. 'Self-efficacy as a protective factor in stress-situations' door R. Schwarzer, in PSI, aud. A (lok. 02.51), org. Departement Psychologie.
- 12.00 u BIJENKOMST Konsuminderenweek: Papieractie inclusief het verkopen van kringlooppapier, in respectievelijk aan Alma's en Station, org. MiRa, Pino en Agalev-studenten.

AGENDA

uawas

door Maud Vermeire

- 16.00 u BIJENKOMST Konsuminderenweek: Papieractie inclusief het verkopen van kringlooppapier, in respectievelijk aan Alma's en Station, org. MiRa, Pino en Agalev-studenten.
- 19.00 u TEATER 'Température extérieure O' van Théâtre de l'Arpenteur, vertrek met bus vanuit Stuc, toeg. 250/350 (tickets vooraf kopen op onthaal), org. Stuc.
- 20.30 u FILM 'I've heard the mermaids singing', in Oratorienhof, toeg. 90, org. vzw Labyrinth.
- 22.30 u TEATER 'Température extérieure O' van Théâtre de l'Arpenteur, vertrek met bus vanuit Stuc, toeg. 250/350 (tickets vooraf kopen op onthaal), org. Stuc.

ZATERDAG

- 09.30 u INFO 'Biotechnologie: schaaft met vijf poten of zevenkoppige draak?', in Kleine Aula, Maria Theresiakollege, org. Volkshoogeschool Elcker-ik.
- 19.00 u HAPPENING Kinderkankerfonds, in auditorium, org. cc Romaanse Poort/Stredelijk Conservatorium.
- 20.00 u BIJENKOMST Konsuminderenweek: energie- en waterverbruikactie, org. MiRa, Pino en Agalev-studenten.
- 20.00 u TONEEL 'Rorate Caeli' door K.T. De Dijlezonen, in Stadsschouwburg, org. cc Romaanse Poort.

ZONDAG

- 11.00 u KONCERT Het Akkordeonkwintet Roger Eggermont brengt licht klassieke muziek, in Mechelsestr. 111, toeg. 150, org. cc Oratorienhof.
- 15.00 u MUZIEK Samen met het Leuvens Meisjeskoor en het Trombone-Trio van de BRTN brengt het 40-koppige Hellas Meisjeskoor Estse liederen ten gehore, in St.-Jan-de-Doperkerk, org. Cultuurkommissie KU Leuven.
- 20.00 u TONEEL 'Rorate Caeli' door K.T. De Dijlezonen, in Stadsschouwburg, org. cc Romaanse Poort.

MAANDAG

- 20.00 u KONCERT Oeuvre van Strawinsky, Van Hove en von Beethoven in een uitvoering van het Nieuw Belgisch Kamerorkest, met Paul Dombrecht (hobo), in PDS, org. Het Nieuw Belgisch Kamerorkest.
- 20.00 u OPTREDEN The Nits, in Stadsschouwburg, org. cc Romaanse Poort.
- 20.30 u FILM 'De eenzame stem van de mens' van Sokourov, in Stuc, toeg. 100/150.
- 20.30 u Teater 'Verwantschap' door Nova Zembla (regie Luk Nys), in Vlamingenstraat 83, toeg. 200/300, org. Stuc.

HISTORIA

* 21/04 om 16.00 u: Centrale bibliotheek: rondleiding achter de schermen. * 21/04 om 20.00 u: Slotactiviteit: nachtelijke bedevaart te voet naar Scherpenheuvel, in vertrek uit Fak L&W. * 22/04 om 20.00 u: Kringvergadering, in perma.

POLITIKA

* 19/04 om 20.00 u: Kringvergadering, in zaaltje boven Politika. * 20/04 om 18.00 u: Dag van de fakulteit: receptie, in Alma 2. * 20/04 om 22.00 u: Fuif, in Lido, ink. 50/70.

Kabouters, Provo en krakers in het 'magiese' Amsterdam Vijfentwintig jaar na het witte kippenplan

Het is inmiddels alweer 1925 jaar geleden dat onze voorvaders op de barrikaden stonden voor een rechtvaardiger samenleving: Rome, mei 68, wat een tijd. Gelukkig heeft deze beweging ook deze eeuw haar uitlopers gekend. In Amsterdam bijvoorbeeld. In de jaren zestig en zeventig bijvoorbeeld.

Onlangs verscheen het proefschrift 'De stad in eigen hand' van Virginie Mamadouh. Deze sociaal-geografe werd geboren in Grenoble in 1963, en woont sinds 1982 in Nederland. In haar tesis wordt (voor het eerst) een beeld getekend van een aantal stedelijke sociale bewegingen in het woelige Amsterdam van de voorbije vijftig jaar: Provo's, Kabouters en krakers. Vermits Mamadouh zelf weinig of niets heeft meegemaakt van de onderzochte gebeurtenissen, loopt haar werk niet het gevaar te veranderen tot romantiserende verhalen van het genre 'weet je nog wel?'. Haar werk biedt dan ook een vrij onbevooroordeeld kijk op een beweging periode van de Nederlandse hoofdstad.

Subcultuur

Eén van de kwalen waarmee België nu ook steeds worstelt, vond reeds in het midden van de jaren zestig zijn einde in Nederland: de verzulping. Jongeren weigerden zich in te schakelen in de vakjes die hun ouders zo mooi hadden gecreëerd, en voor het eerst in de Nederlandse geschiedenis ontstond een ware jongerenkultuur. Omwille van het feit dat men een gezinsleven voor zich uit begon te schuiven en toch niet thuis wou blijven wonen, trokken vele jongeren naar Amsterdam. Haast onmiddellijk was er een enorm tekort aan betaalbare huisvesting en een konstante in de vele subculturen die groeiden waren dan ook akties rond het wonen in Amsterdam.

In haar inleiding behandelt Mamadouh de methodologie en de theoretische achtergrond van haar onderzoek. Naast een uitgebreide inhoudsanalyse van pamfletten en publicaties, officiële documenten en berichtgeving door kranten putte de auteur ook uit gesprekken met mensen die het zelf allemaal meegemaakt hebben.

Centraal in 'De stad in eigen hand' staat het onderscheid tussen wat Mamadouh noemt een romantische en een functionalistische visie op de stad. Dit zijn twee idealtypische beschrijvingen van wat een stad nu eigenlijk is. Idealtypisch wil dan zeggen dat ze geen van beide in een zuivere vorm bestaan, maar dat ieders mening ergens tussen de twee ligt: eerder functionalistisch of eerder romantisch.

In de functionalistische visie wordt de stad gezien als een machine die bepaalde functies moet vervullen, zoals bijvoorbeeld wonen, werken, consumeren en produceren. De ruimtelijke ordening wordt dan ook bij voorkeur aan specialisten overgelaten: zij worden geacht te weten hoe de stad haar (in hoofdzaak economische) functies optimaal kan vervullen. De romantische visie daarentegen ziet de stad als een geheel van bewoners die als kollektief een geschiedenis en een persoonlijkheid hebben. Centraal staat hier de leefbaarheid, solidariteit en milieubehoud, desnoods ten koste van economische groei. Direkte participatie en basisdemocratie worden noodzakelijk en prioritair geacht.

Legbatterij

De dominante visie op de stad was zeker in de jaren zestig, maar ook nu nog, eerder functionalistisch. Het is dan ook niet te verwonderen dat de door Mamadouh besproken stedelijke sociale bewegingen een romantische visie vertolkten. Het prille begin hiervan lag bij Provo, dat ontstond door de ontmoeting van twee personen. Enerzijds was dat kunstenaar Robert Jasper Grootveld, die onder andere bekend geworden was met het schilderen van een letter K van kanker op tabaksreklame-affiches. Zijn protest tegen de consumptieaansluiting voerde hij bovendien vooral bij het standbeeld 'Het Lieverdje'. Dat beeldje was aan de stad geschenken door een sigarettenfabriek. De tweede grondlegger van Provo was de politieke activist Roel Van Duijn. Deze wilde het anarchisme in Nederland nieuw leven inblazen en startte met de publicatie van een eigen blad onder de naam Provo.

In 1965 startten de twee met de Provo-beweging die door uitdagende en vaak symbolische akties de bestaande machtsverhoudingen en de stedelijke inrichting in vraag stelde. Dit gebeurde vooral door zogenaamde *happenings* bij 'Het Lieverdje', het tijdschrift 'Provo' en pamfletten onder de hoofding 'Provokatie'. In een intussen in onbruik geraakte 'anarchistische' spelling fulmineerden zij onder andere tegen het koningshuis, de consumptieaansluiting en de milieuvulling. Onmiddellijk ontstond er een ware paniek bij de 'fatsoenlijke' Nederlanders:

dat resulteerde in keiharde politie-optredens tegen de nochtans geweldloze Provo-akties.

Bovendien deden de wildste geruchten de ronde. Zo zou Provo naar aanleiding van het huwelijk van prinses Beatrix het plan hebben gehad een verkanon in te schakelen om de koninklijke stoet onder de oranje verf te spuiten. De Provo's zelf dreigden daarenboven LSD aan de politiepaarden te voederen. Toen de dag van het huwelijk aangebroken was, kon heel Nederland op teevet volgen hoe één witte kip en een aantal rookbommen de plechtigheid verstoorden. Wat niet te zien was op televisie was het wel erg gewelddadige optreden van de politie tegen alles wat op een Provo leek: langharige jongeren dus. Toch kon Provo rekenen op heel wat sympathie, onder andere van bekende Nederlanders als televisiepresentatrice Mies Bouwman en schrijver Harry Mulisch.

Ossewa

In 1966 besloot Provo deel te nemen aan de Amsterdamse gemeenteraadsverkiezingen. Met sukses trouwens, want ze wonnen een zetel. Ook op de gemeenteraad zetten zij hun uitdagende activiteiten verder, bijvoorbeeld door het roken van hasj. Bovendien brachten zij een aantal concrete beleidsvoorstellen naar voren, zoals

te gaan tot de oprichting van een anti-autoritaire alternatieve staat binnen de staat. Kort na de proklamatie van deze 'Oranje Vrijstaat' werd Roel van Duijn, die op dat ogenblik voor Provo in de gemeenteraad zat, tot 'ambassadeur' benoemd. Bij de volgende gemeenteraadsverkiezingen nam Oranje Vrijstaat deel onder de naam 'Amsterdam Kabouterstad'. Zij wonnen liefst 5 van de 45 zetels.

Toch bleven de interventies van de Kabouters in de gemeenteraad ondergeschikt aan de konkrete *happenings*. Via symbolische akties als het planten van bomen en het 'betoveren' van gebouwen trachtten de Kabouters de Amsterdamers te sensibiliseren. Verder publiceerden zij een eigen Kabouterkrant, maar ook kraakakties, die tevoren al door Provo gelanceerd waren, behoorden tot het repertoire.

De Kabouterideologie van Oranje Vrijstaat was gebaseerd op de strategie van de 'lieve revolutie'. In tegenstelling tot Provo fulmineerden zij niet tegen de gewone man ('het klootjesvolk'). De lieve revolutie was op de eerste plaats positief en wilde een nieuwe samenleving uitbouwen door 'liefde, samenwerking en tegenkoppeling'. Vrij vlug was de Kabouterbeweging zichzelf echter boven het hoofd gegroeid. In mei 1971 al verscheen de laatste Kabouterkrant.

Provo en de Oranje Vrijstaat was dan misschien niet zo'n erg lang leven beschoren, hun

Vanuit de overtuiging dat recht op wonen belangrijker is dan het eigendomsrecht ontmaskerden grote groepen jongeren de zogenaamde 'woningnood' in Nederland. Duizenden eigenaars lieten hun panden leegstaan en verkroten om op die manier toestemming tot sloping te verwerven. Deze ontruimde panden waren dus mogelijke doelwitten voor een kraakaktie. Hoewel de kraakbeweging nu duidelijk over haar hoogtepunt heen is, kent zij nog heel wat sukses in Amsterdam en andere Nederlandse steden. In elk geval kan deze strategie in Nederland op meer sympathie rekenen dan in België, waar een waar eigendomscomplex tot het nationale erfgoed lijkt te horen.

Profeten

De tegenstelling tussen de romantische stadsopvatting van de genoemde sociale bewegingen en de functionalistische visie van de stadsbestuurders wijst op een dieperliggend konflikt. Het ging met name om een mentaliteitsverschil tussen de regerende traditionele linkse partijen (de sociaal-demokratische PVDA en de kommunistische CPN) en de alternatieve, basisdemokratische jongerenbewegingen. Oud-links versus nieuw-links zeg maar.

Provo en Oranje Vrijstaat brachten vanaf

Neem nu het Vondelpark: honderden witte kippen hebben hier getript op Loesie in de Skaai wid Daaimonts. Behoorlijk intimistische aksies, als je het mij vraagt. (foto Steven Van Garsse)

het Witte Fietsenplan. Onder het motto 'Fiets is iets maar bijna niets!' verklaarde men een aantal wittegeverfde fietsen tot gemeenschappelijk bezit. Iedereen mocht er mee rijden, zij waren nooit op slot.

Ook andere zogenaamde Witte Plannen werden gelanceerd. Zo was er het Witte Lijkenplan, dat voorzag in alternatieve straffen voor verkeersmoordenaars, het Witte Kippenplan, dat de politie wilde omvormen tot sociaal-werkers en het Witte Wijvenplan, dat pleitte voor vrije liefde en geboorteregeling. Het hoeft geen betoog dat alle plannen werden afgewezen door de Amsterdamse gemeenteraad.

Dat gebeurde echter niet met de meest gekende realisatie van Provo: het project Witkar. Over vijf stations verspreid kon men gebruik maken van witte elektrische stadsautootjes. Het gebruik was voorbehouden voor de aandeelhouders van het project; dat waren er in 1976 vierduizend. Toch ging het ondermeer door de halfslachtige houding van gemeente en sponsors bergaf met het project, en in 1988 stierf het een stille dood. De vijfendertig witkars zijn nu museumstukken.

Tiesjirt

In 1970 besloten enkele Provo's in samenwerking met een aantal andere aktiegroepen over

invloed bleef onveranderd voortduren in Amsterdam. Mamadouh wijst er in haar proefschrift op dat er een duidelijke continuïteit is van Provo en de Kabouters naar andere bewegingen. Dat is niet enkel het geval op het vlak van ideologische achtergrond, maar tevens door de inzet van vaak dezelfde personen. Wel werd de gevoerde aktie steeds konkreter: de symboliek van de pioniers werd meer en meer gekonkretiseerd.

Koevoet

Zo was er vanaf 1968 de Nieuwmarkt-beweging, genoemd naar een buurt in Amsterdam. Deze beweging bestond uit een verzameling jongeren die verscheidene ontruimde panden gekraakt hielden en bovendien protesteerden tegen de aanleg van een metrolijn door de binnenstad en de daarvoor geplande sloop van de Nieuwmarktbuurt. Het zal wel niemand verwonderen dat dit tevergeefs was.

De akties van Provo, de Kabouters en de Nieuwmarkt-beweging leidden na 1975 op hun beurt tot een ware kraakexplosie. Overal groeiden kraakgroepen, zelfs op landelijk niveau, er werd een Kraakkrant uitgegeven, men organiseerde kraakadvies- en spreuken en in 1976 werd zelfs een waar kraakkafé geopend onder de veelzeggende naam 'De Gulden Koevoet'.

1965 een aantal stedelijke en maatschappelijke kwesties aan de orde waarvoor de gevestigde politiek geen aandacht toonde. Op een bijzonder originele wijze signaleerden zij wantoestanden en stelden zij een aantal oplossingen voor. Hoewel die toen vaak voor onzinnig verklaard werden door de eeuwige gevestigde meerderheid, blijken zij naderhand wel erg profetisch geweest te zijn.

Provo's, kabouters en krakers werkten ondermeer rond milieuvulling, leegstand, gettovorming, militarisme en auto-overlast. Zij formuleerden voorstellen in verband met een auto-vrij stadscentrum, natuurvriendelijke transportmiddelen, milieueffing, kinderopvang en jongerencentra. Zaken die nu gemeengoed zijn geworden maar toen voor heel wat heibel zorgden. Hun aktie om het koninklijk paleis in uitbundige kleuren te verven en als jongerencentrum in gebruik te nemen, resulteerde dan wel niet in een afschaffing van de monarchie, maar ze kregen er toch de ondertussen wel bekende kultuurtempel 'Paradiso' voor.

Stef Jansen

"De stad in eigen hand: provo's, kabouters en krakers als stedelijke sociale beweging." van Virginie Mamadouh verscheen bij de Socialistische Uitgeverij Amsterdam. Het boek telt 320 pagina's.